

Sal B

MC - opplæring og veien videre

Karsten Nikolaisen, Statens vegvesen, Region Nord

Statens vegvesen

Mc opplæring – status og veien videre -

Karsten Nikolaisen

Statens vegvesen, Region nord

Innhold

- Motorsykkel som fremkomstmiddel eller leketøy
- Statistikk
- Læreplanen
- Undervisningen
- Førerprøvens innhold i dag
- Tanker for førerprøvestedet

Motorsykkel som fremkomstmiddel eller leketøy

- Klasse A1 – lett motorsykkel
 - Inntil 125 ccm
 - Maks hastighet på 100 km/t
 - Maks kraft 11 kW
 - For mange det første førerkortet
- Klasse A – tung og mellomtung motorsykkel
 - Tung motorsykkel etter fylte 21 år
 - Mye kraft i forhold til tyngde
 - For de fleste et førerkort i tillegg til klasse B

Motorsykkel, framkomstmiddel eller leketøy

- Bruksområdet varierer for den enkelte
 - Iherdige turkjørere; mange mil på landeveg med/uten bagasje
 - Vise seg frem for et publikum; "artisteri"
 - Utstillingsobjekt; "ned i gata"
 - Veteransykler; begrenset aksjonsfelt
 - Til og fra jobb, butikk, besøk

Statistikk

Måned	Antall drepte						Snitt 01-05
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	
Juni	27	30	15	27	21	23	24
Juli	29	25	34	25	19	30	26,4
August	31	29	29	19	22	22	26
Totalt	87	84	78	71	62	75	76,4

Statistikk

År	Drepte	Antall drepte mc				
		2002	2003	2004	2005	2006
2006	27					
2005	32					
2004	32	6	6	6	3	9
2003	30	6	8	8	4	8
2002	38					
2001	28	1	5	7	6	7
Totalt	23	13	19	21	13	24

Statistikk

2006	Drepte
Utforkjøringer	9
Møteulykker	8
Kryss	4
Annet	3
Totalt	24

Alder	
13-17	1
18-24	3
25-39	9
40-59	10
60-	1
Totalt	24

Kvinne	7
Mann	17
Totalt	24

Læreplanen

- Trinn 2
 - Obligatorisk teori – 3 timer
 - Kjøretraining – teknisk behandling av motorsykkelen, ikke krav om lærested (skole)
 - Veiledningstime –obligatorisk

Læreplanen

- Trinn 3
 - Kjøretraining i trafikk - ikke krav om lærested (skole)
 - Sikkerhetskurs i presis kjøreteknikk – obligatorisk i klasse A (4t hvorav 3t praksis)
 - Veiledningstime – obligatorisk

Læreplanen

- Trinn 4
 - Sikkerhetskurs på veg
 - Samling med planlegging, refleksjon
 - Vurdere egen kjøring i forhold til risiko
 - Gjøre valg som reduserer risikoen
 - Kjøring i variert trafikk, tettsted og landeveg
 - 2 timer teori + 4 timer praksis + 2 timer teori

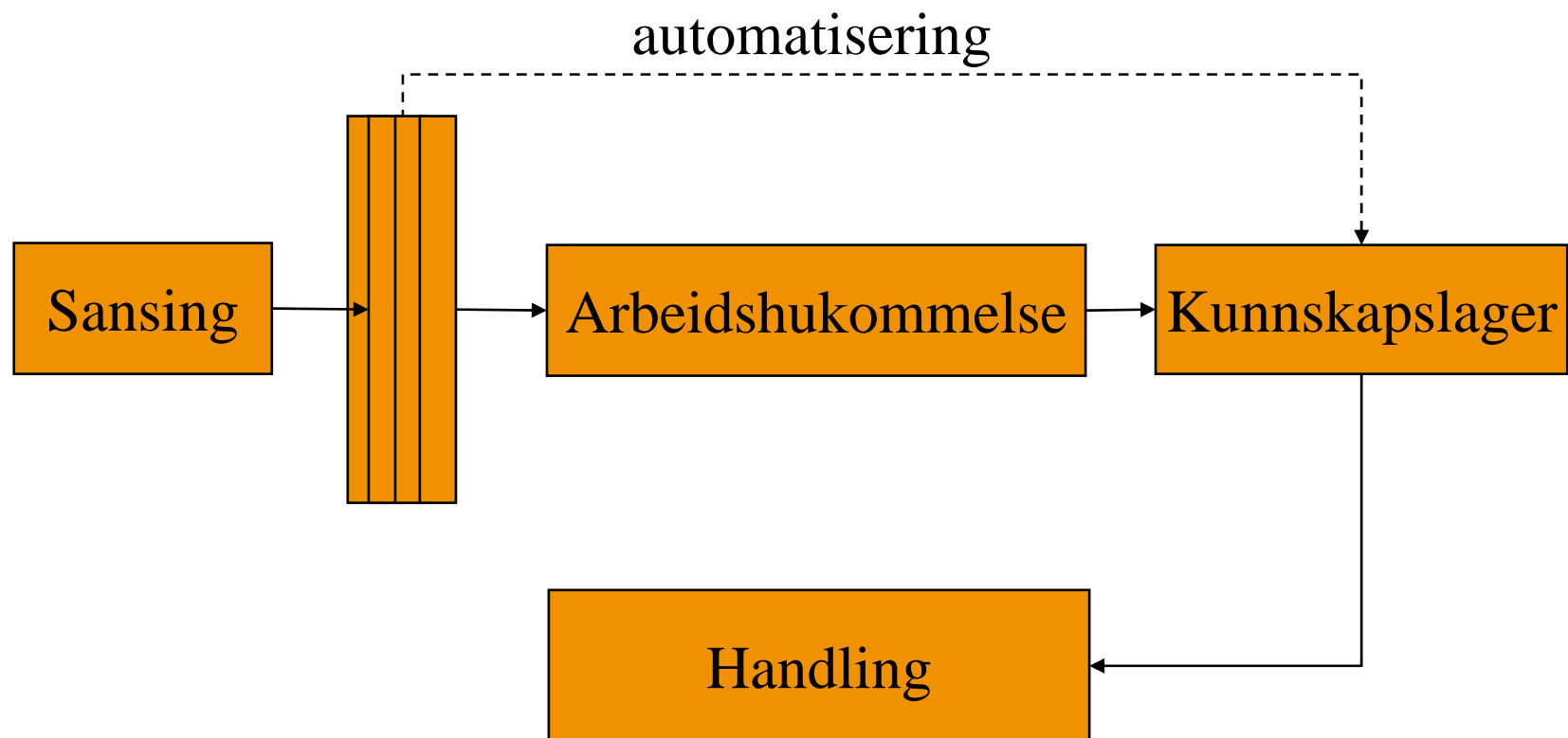

Undervisning

- Tilrettelegge for læring
 - "*hvordan lærer mennesket*" og
 - "*hvordan løser vi problemer*".

Modell for læring

Læring

Dette innebærer at vi alle har vår egen unike læringsmåte, avhengig av:

- Våre tidligere erfaringer,
- våre egne følelser,
- meninger og tanker.

Læring

Legge til rette for god læring ved bruk av strategier som

- imitasjon,
- forståelse,
- gjentakelse og
- refleksjon

Læreplanen trinndelt

- Målene i et trinn angir forutsetningene for å få et godt utbytte av undervisningen på det neste trinnet
- Hovedmomentene på et trinn forutsettes videreført i neste trinn
- Kjøreferdighetene avgjør hvilket trinn en elev befinner seg på

Automatisering innen kjøretøybehandling og trafikale ferdigheter

Hovedmomenter i trinnet

Trinnvis opplæring

- Hva er utgangspunktet for teorisamlingen i trinn 2?
 - a) drøfte mulige konflikter mellom motorsyklister og andre trafikantgrupper
 - b) drøfte begrepet førerdyktighet, motorsykkelens kraftressurser og sammenhengen mellom disse, og de krav trafikkmiljøet stiller til motorsykkelførere
 - c) drøfte og ta stilling til risiko ved motorsykkelkjøring, årsakene til de vanligste og alvorligste motorsykkelulykkene, og effektive tiltak for å motvirke disse

Trinnvis opplæring

- Har vi et annet utgangspunkt ved teorisamlingen i starten på trinn 4?
 - *vurdere og ta stilling til ulike løsninger i en gitt problemstilling, gjøre rede for sitt syn og begrunne dette*
 - *drøfte og ta stilling til begrepet risiko og hvordan motorsyklister kan påvirke sitt eget risikonivå*
 - *drøfte og ta stilling til begrepet kjørestrategi*
 - *ved hjelp av kart, rutebeskrivelse og annet, planlegge en sammenhengende kjøretur og vurdere og ta hensyn til særlige forhold knyttet til kjøreturen*

Trinnvis opplæring

- Hva er utgangspunktet for teorisamlingen i trinn 2?
 - Statistikker, media omtale, egne meninger, sett og hørt, som passasjer
- Har vi et annet utgangspunkt ved teorisamlingen i starten på trinn 4?
 - Privat øvelseskjøring, kjøretimer, teoritimer, obligatoriske kurs; det en selv har utført

Refleksjon

- Bevissthet om hvordan akkurat jeg responderer på omverden
 - hvordan forholder jeg meg til omverden,
 - hvilken "ryggsekk" av erfaringer farger min forståelse og tolkning av omverden.
- Denne type refleksjon er en sentral del av dagens føreropplæring.

Kunnskap

Risiko

Hvem er jeg?

Handling og vurdering

Valg ift reiser

Valg ift trafikale situasjoner

Manøvrering

Utfordringer for læreren

- Elever som oppsøker trafikkskolen "bare" for veiledningstimer
- Elever som har bra kjøreteknikk etter privat øvelseskjøring
- Trafikale ferdigheter fra andre førerkortklasser
- Sikkerhetskurs i presis kjøreteknikk

Krav til lærer - sensorer

- Forskriften
- De som var i yrket – 1 uke (+ prosjektoppg)
- Nye lærere 3 uker i tillegg til trafikklærerutdanningen
- Sensorene - 1 uke + prosjektoppg

Førerprøvens innhold i dag

- Kjøregårdsøvelser
 - Sakte; balanse, krypekjøre
 - Unnastyring, lav fart
 - Bremsing
 - Kjøre jevn kurve, lav fart
- Kjøring i trafikk
 - 30% tettsted
 - 70% utenfor tettsted

Tanker for førerprøvestedet

- Landevegsdelen viktig
 - Hastighet
 - Kurver
 - Smal – bred veg
- Plass for kjøregård som kan være lukket

Noen erfaringer etter 2006

- Sliter fortsatt med enkle kjøretekniske ferdigheter
- Både lærer og sensorer må holde trykket på egenferdighetene
- Bruke læreplanens trinndeling bevisst
- Er vi fortsatt for opptatt av å gjøre mest mulig unna på kortest mulig tid?

Takk for meg

Statens vegvesen